U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Antonína Koukala a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci **žalobce JUDr. F. M.,** proti **žalovanému Ministerstvu vnitra, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7**, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2002, č. 67/2002,

t a k t o :

I. Žaloba **s e o d m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ministra vnitra uvedeným v záhlaví tohoto rozhodnutí byl zamítnut rozklad žalobce proti rozhodnutí ministra vnitra ve věcech služebního poměru ze dne 20. 8. 2001, č. 405/2001, jímž byl žalobce podle § 100 odst. 1 písm. g) zákona č. 100/1970 Sb., o služebním poměru příslušníků Sboru národní bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 100/1970 Sb.“), za použití § 2 odst. 2 tohoto zákona propuštěn dnem 31. 10. 1991 ze služebního poměru příslušníka Sboru národní bezpečnosti. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že při vydání rozhodnutí v prvním stupni vycházel z vyjádření občanské komise ze dne 17. 7. 1991 a napadené rozhodnutí bylo vydáno za použití § 157 odst. 3 a 4 zákona č. 100/1970 Sb. účinného ke dni 18. 7. 1991, kdy mohlo být žalobci rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru oznámeno poprvé. Podle § 101 odst. 4 zákona č. 100/1970 Sb. skončil žalobci služební poměr dnem 31. 10. 1991. Ministr vnitra připustil, že neexistenci důvodu propuštění v době vydání rozhodnutí nelze zhojit v odvolacím řízení, avšak zároveň uvedl, že rozhodnutí vychází z vyjádření občanské komise ze dne 17. 7. 1991, tedy po nabytí účinnosti zákona č. 169/1990 Sb. účinného dnem 10. 5. 1990. Závěrem ministr vnitra uvedl, že vyjádření občanské komise je samostatným důvodem propuštění, tedy i relevantním důvodem pro vydání takového rozhodnutí a upřesnil, že podle § 157 odst. 4 zákona č. 100/1970 Sb. a § 45 odst. 4 vyhlášky č. 161/2000 Sb. je odvolatel přizván k jednání senátu poradní komise v odvolacím řízení vždy, pokud o to požádá; takové prohlášení však podle sdělení ministra vnitra žalobce neučinil.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce v zákonné lhůtě žalobu k Vrchnímu soudu v Praze, v níž uvedl, že ze služebního poměru příslušníka Sboru národní bezpečnosti byl propuštěn rozkazem náčelníka Krajské správy Sboru národní bezpečnosti ze dne 23. 5. 1990 č. 221 podle § 100 odst. 1 písm. g) zákona č. 100/1970 Sb.; o zamítnutí odvolání čj. SP-3189/KP-91 ministrem vnitra ČSFR ze dne 30. 7. 1991 byl žalobce vyrozuměn až dne 8. 9. 1998. Rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 6. 2001, čj. 7 A 96/98 – 38, byla obě tato rozhodnutí zrušena a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení. Důvodem zrušení obou rozhodnutí byla skutečnost, že občanská komise jednala v době rozhodování v prvním stupni bez zákonného opodstatnění v rozporu se zákonem a jednání tzv. odvolací komise nemohlo být důvodem k potvrzení závěrů této komise. Následně vydal dne 20. 8. 2001 ministr vnitra

na základě projednání v občanské komisi ze dne 17. 7. 1991 za použití zákona č. 100/1970 Sb. rozhodnutí ve věcech služebního poměru č. 405/2001, jímž byl žalobce ke dni 18. 7. 1991 propuštěn ze služebního poměru příslušníka Sboru národní bezpečnosti. Žalobce uvádí, že nesouhlasil s tím, že je možné opět vycházet ze závěru jednání občanské komise ze dne 17. 7. 1991 a zpětně propustit příslušníka ze služebního poměru ke dni 18. 7. 2001, navíc podle již neplatného zákona, a podal proti tomuto rozhodnutí rozklad s tím, že navrhl, aby jeho služební poměr byl ukončen podle § 105 odst. 1 zákona č. 186/1992 Sb. za použití § 105 odst. 2 téhož zákona. Po urgencích obdržel žalobce dne 19. 3. 2002 rozhodnutí ministra vnitra ze dne 15. 3. 2002 č. 67/2002, s nímž nesouhlasí, neboť v něm nebyl respektován názor soudu, že stanovisko občanské komise ze dne 18. 4. 1990 je neplatné a proto ani navazující vyjádření občanské komise ze dne 17. 7. 1991 nemůže být důvodem pro propuštění. Tuto odvolací občanskou komisi pak ministr vnitra podle sdělení žalobce přetvořil na občanskou komisi rozhodující v prvním stupni a její rozhodnutí použil jako podklad k vydání napadených rozhodnutí. Žalobce je přesvědčen o tom, že měl být ze služebního poměru propuštěn podle platné právní úpravy, tedy podle zákona č. 186/1992 Sb. a nikoliv podle zrušeného zákona č. 100/1970 Sb., neboť propuštění ze služebního poměru nelze provést zpětně. Žalobce namítá, že mu nebylo umožněno vyjádřit se k podkladům, jež vedly k rozhodnutím o jeho propuštění ze služebního poměru. Z uvedených důvodů žalobce žádá zrušení rozhodnutí ministra vnitra ze dne 20. 8. 2001, č. 405/2001, i rozhodnutí o rozkladu ze dne 15. 3. 2002, č. 67/2002.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě namítá opožděnost podání žaloby, neboť podle § 137 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. je možno podat návrh na přezkoumání rozhodnutí soudem do 30 dnů ode dne nabytí právní moci napadeného rozhodnutí. Přitom odkázal na právní názor Vrchního soudu v Praze, jenž usnesením ze dne 30. 11. 2002, čj. 6 A 69/99 – 31 zastavil řízení o žalobě s tím, že třicetidenní lhůtu k podání žaloby je třeba vztáhnout na všechna rozhodnutí, nikoliv jen na rozhodnutí výslovně uvedená v § 137 odst. 1 zákona č. 186/1992 Sb. Názor Vrchního soudu v Praze byl podpořen i usnesením Ústavního soudu, jenž v usnesení ze dne 22. října 2002 I. ÚS 124/02 konstatoval, že Vrchní soud v Praze postupoval v dané věci ve shodě s právní zásadou uvedenou v ustanovení § 250b odst. 1 o. s. ř. (ve znění účinném do 31. 12. 2002 – pozn. soudu). Proto má žalovaný za to, že návrh žalobce na přezkoumání rozhodnutí žalovaného měl být podán ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozhodnutí, přičemž zmeškání této lhůty nelze prominout. Z uvedených důvodů žalovaný navrhuje, aby řízení o žalobě bylo zastaveno.

Ze správního spisu, který soudu předložil žalovaný, vyplynuly následující podstatné skutečnosti:

Dne 23. 5. 1990 bylo vydáno rozhodnutí náčelníka Krajské správy Sboru národní bezpečnosti B. č. 221/1990 o propuštění žalobce ze služebního poměru podle § 100 odst. 1 písm. g) zákona č. 100/1970 Sb. s odůvodněním, že na základě rozhodnutí občanské komise není žalobce způsobilý k výkonu služby ve Sboru národní bezpečnosti.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 3. 6. 1990 odvolání, v němž označil rozhodnutí za neplatné, neboť odporuje ustanovení § 101 odst. 1 zákona č. 100/1970 Sb. a zpochybnil rovněž možnost občanských komisí rozhodovat o propuštění příslušníků Sboru národní bezpečnosti ze služebního poměru.

Dne 30. 7. 1991 bylo vydáno rozhodnutí ministra vnitra ČSFR, čj. SP-3189/KP-91, jímž bylo rozhodnuto o zamítnutí odvolání žalobce proti výše uvedenému rozhodnutí s odůvodněním, že se s rozhodnutím občanské komise ztotožnila odvolací občanská komise a po projednání dne 17. 7. 1991 navrhla odvolání nevyhovět a potvrdit napadené rozhodnutí

o propuštění žalobce ze služebního poměru podle ustanovení § 100 odst. 1 písm. g) zákona č. 100/1970 Sb.

Dne 7. 6. 2001 byl vydán rozsudek Vrchního soudu v Praze, čj. 7 A 96/98 – 38, jímž byla rozhodnutí ministra vnitra ČSFR ze dne 30. 7. 1991, čj. SP-3189/KP-91, a rozhodnutí náčelníka Krajské správy Sboru národní bezpečnosti B. ze dne 23. 5. 1990, č. 221/1990, zrušena a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení. V odůvodnění rozhodnutí vrchní soud sdělil, že důvodem propuštění žalobce ze služebního poměru bylo vyjádření občanské komise ze dne 18. 4. 1990, avšak tento důvod propuštění ze služebního poměru založil až zákon č. 169/1990 Sb., jenž nabyl účinnosti dne 10. 5. 1990; vzhledem k tomu, že tento zákon neobsahuje ustanovení, jímž by byly komise zřízené přede dnem účinnosti považovány za komise podle tohoto zákona a zejména,že vyjádření této komise je důvodem propuštění ze služebního poměru, nemohlo být zákonným důvodem propuštění žalobce ze služebního poměru vyjádření občanské komise ze dne 18. 4. 1990.

Dne 20. 8. 2001 bylo vydáno rozhodnutí ministra vnitra ve věcech služebního poměru č. 405/2001, jímž byl žalobce propuštěn ze služebního poměru příslušníka Sboru národní bezpečnosti dnem 18. 7. 2001 po projednání v občanské komisi dne 17. 7. 1991. V odůvodnění rozhodnutí ministr vnitra odkázal na rozsudek Vrchního soudu v Praze a konstatoval, že způsobilost žalobce ke službě ve Sboru národní bezpečnosti byla po dni nabytí účinnosti zákona č. 169/1990 Sb. posuzována v rámci podaného odvolání proti rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru též občanskou komisí při FMV dne 17. 7. 1991 se závěrem zamítnout odvolání proti rozhodnutí o propuštění; tímto doporučením občanská komise deklarovala, že žalobce je nezpůsobilý k výkonu služby ve Sboru národní bezpečnosti. Na základě tohoto doporučení pak ministr vnitra rozhodl tak, že datum propuštění žalobce ze služebního poměru stanovil na den, kdy mohlo být žalobci rozhodnutí o propuštění oznámeno nejdříve po jeho posouzení občanskou komisí.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce v zákonné lhůtě rozklad, v němž uvedl, že očekával, že po rozsudku Vrchního soudu v Praze bude ministerstvem respektován zákon v tom směru, že žalobce bude mít právo vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí o propuštění. Toto právo bylo výše uvedeným rozhodnutím porušeno a navíc je důvodem propuštění opět stanovisko občanské komise ze dne 17. 7. 1991. Žalobce vyslovil přesvědčení, že jeho služební poměr nadále trvá a navrhl jeho ukončení uvolněním podle § 105 odst. 1 zákona č. 186/1992 Sb. s tím, že služební poměr by skončil podle § 105 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb.

Dne 5. 3. 2002 zaslal žalobce žalovanému urgenci s tím, že od podání rozkladu nebylo o věci rozhodnuto po dobu šesti měsíců; žalobce opětovně požádal o možnost vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí.

Dne 15. 3. 2002 bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí ministra vnitra, jež bylo žalobci doručeno dne 19. 3. 2002.

Věc nebyla skončena Vrchním soudem v Praze do 31. 12. 2002, proto byla podle ustanovení § 132 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), postoupena Nejvyššímu správnímu soudu k dokončení v řízení podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. – tedy v řízeních o žalobách proti rozhodnutím správního orgánu.

Dříve, než soud začne rozhodovat o věci samé, musí přezkoumat dodržení zákonných podmínek pro řízení. Základní podmínkou je včasnost podání žaloby. Z ustanovení § 250b odst. 1 o. s. ř. ve znění účinném do 31. 12. 2002 vyplývá, že zákonná lhůta, v níž se může fyzická nebo právnická osoba domáhat u soudu přezkoumání zákonnosti rozhodnutí správního orgánu činí dva měsíce od doručení rozhodnutí správního orgánu v posledním

stupni, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Podle § 72 odst. 1 s. ř. s., jenž nabyl účinnosti dne 1. 1. 2003, lze žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. V tomto případě zákon č. 186/1992 Sb. v ustanovení § 137 odst. 2 stanoví, že návrh na přezkoumání rozhodnutí soudem je možno podat až po vyčerpání opravného prostředku podle § 132, a to ve lhůtě 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí. V této souvislosti je nutno uvést, že po zrušení rozhodnutí z roku 1990 o skončení služebního poměru rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 6. 2001 vznikl stav, kdy trval služební poměr žalobce a pokud bylo v roce 2001 znovu rozhodováno o jeho propuštění ze služebního poměru, bylo nutno postupovat podle tehdy platného zákona č. 186/1992 Sb., jak na to bylo správně poukázáno žalobcem v jeho žalobě. Ustanovení § 137 odst. 1 zákona č. 186/1992 Sb. sice vyjmenovává rozhodnutí služebního funkcionáře, na jejichž přezkoumání může policista podat návrh (mezi takto vyjmenovaná rozhodnutí přitom nelze podřadit rozhodnutí o propuštění žalobce ze služebního poměru), nestanoví však, že pouze tato, a nikoli jiná rozhodnutí jsou soudem přezkoumatelná. Ze znění tohoto ustanovení tak nelze v žádném případě dovodit, že by vylučovalo přezkum ostatních, zde nevyjmenovaných rozhodnutí.

Soud se dále zabýval otázkou lhůty, ve které je třeba návrh na přezkoumání rozhodnutí soudem podat. Ustanovení § 137 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb., pokud stanoví lhůtu 30 dnů, vztahuje ji k podání návrhu na přezkoumání rozhodnutí uvedených v § 137 odst. 1 uvedeného zákona; podle názoru soudu však třicetidenní lhůtu nutno vztáhnout k podání všech návrhů na přezkoumání rozhodnutí vydaných podle zákona č. 186/1992 Sb., a nejen pouze na ta rozhodnutí, která jsou výslovně uvedená v § 137 odst. 1 zákona č. 186/1992 Sb. Takový výklad zákona, že třicetidenní lhůta se vztahuje pouze k podání návrhu na přezkum rozhodnutí v zákoně výslovně uvedených, zatímco na návrhy ve věcech přezkumu jiných rozhodnutí se vztahuje lhůta uvedená v § 250b odst. 1 o. s. ř. ve znění účinném do 31. 12. 2002 (resp. v ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s.), tedy lhůta dvouměsíční, by vedl k absurdním situacím, kdy např. k podání návrhu na přezkum rozhodnutí o náhradě škody přesahující částku 5000 Kč (§ 137 odst. 1 písm. b) zákona č. 186/1992 Sb.) by muselo dojít v třicetidenní lhůtě, zatímco k podání návrhu na přezkum rozhodnutí o náhradě škody nepřesahující 5000 Kč by mohlo dojít ve lhůtě dvou měsíců. Soud má proto za to, že lhůtu 30 dnů k podání návrhu na přezkoumání rozhodnutí služebního funkcionáře je nutno vztáhnout na všechna rozhodnutí, nejen na ta, jež jsou výslovně uvedená v § 137 odst. 1 zákona č. 186/1992 Sb. Z toho pak vyplývá že žalobcův návrh na přezkoumání napadeného rozhodnutí měl být podán ve lhůtě 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí.

Podle ustanovení § 57 odst. 1 o. s. ř. se do běhu lhůty nezapočítává den, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty. Podle odst. 3 téhož ustanovení je lhůta zachována, je-li poslední den lhůty učiněn úkon u soudu nebo podání odevzdáno orgánu, který má povinnost je doručit. Z obsahu správního spisu žalovaného vyplývá, že napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno do vlastních rukou dne 19. 3. 2002, což výslovně potvrdil i v podané žalobě (uvedeného dne pak napadené rozhodnutí nabylo právní moci – pozn. soudu). Žaloba samotná však byla podána k poštovní přepravě dne 13. 5. 2002, jak vyplývá z podacího razítka, a doručena Vrchnímu soudu v Praze dne 15. 5. 2002. Třicetidenní lhůta k podání žaloby u soudu podle § 137 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. však marně uplynula dne 20. 4. 2002. Nejvyšší správní soud proto v souladu s ustanovením § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. žalobu jako opožděnou zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byla žaloba odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. května 2004

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu